

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖOHJELMA 2025–2026

Arviointitehtävän toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan arviointitehtävästä on säädetty **kuntalain 121 §:ssä**. Lain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Oulun kaupungin **hallintosäännön luvussa 8** on määryksiä lautakunnan arviointitehtävän hoitamisesta. Hallintosäännön 80 §:n mukaan lautakunta hyväksyy lautakunnan arviointityön periaatteet ja toimikauden kattavan arviointisuunnitelman ja vuosittaisen lautakunnan työohjelman. on hyväksynyt arviointiperiaatteet edellisen kerran 12.6.2023 ja päivittänyt toimikautensa arviointisuunnitelmaa 11.6.2024.

Arviointiperiaatteiden mukaan **arviointi kohdennetaan kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien tavoitteiden sekä kaupunkilaisten ja asiakkaiden kannalta olennaisiin toimintoihin tai palveluihin**. Toimikauden arviointisuunnitelmassa on määritelty ne strategiset tavoitteet, joihin eri vuosina keskitytään.

Arviointikohde on se hallintokunta, yksikkö tai yhtiö (tai useammat hallintokunnat tai yksiköt), jonka toimintaan tai palveluun arviointi kohdistuu tai se arviointiaihe tai ilmiö, josta arviointi tehdään. Arvioinnin kohde voi olla kaupungin oma toiminta tai kaupungin toiminta palvelujen järjestäjänä (KuntaL 6.2 § kunnan toiminta). Arvioitavaksi voidaan valita myös strategisesti merkittävän valtuuston tekemän yksittäisen linjauspäätöksen toteutuminen. Kohteena voi olla myös kaupunkilaisille merkittävä kunnan toimintaan tai palveluihin liittyvä ajankohtainen kohde.

Lautakunta selvittää valtuuston odotuksia arviointikohteista vähintään kerran valtuustokaudessa ja kysyy kuntalaisilta ehdotuksia arviointiaiheiksi kerran valtuustokaudessa. Myös lautakunnan pyytämiin valtuutettujen tai kaupunkilaisten arviointiaihe-ehdotuksiin käytetään arviointiperiaatteiden mukaisia valintaperiaatteita.

Arviointikohteita arviointikertomuksessa 2025 ovat:

Yleiset arviointikohteet

- Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden arviointia mm.
 - Talousarvion sitovien tavoitteiden toteutuminen
 - Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden tila
- Valtuuston talousarviossa 2025 asettamien sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi
- Tarkastuslautakunnan aiempien kannanottojen vaikuttavuuden seuranta

Kaupunkistrategiasta johdetut arviointikohteet

Strateginen tavoite: 3.1 Ilmastomuutoksen hillintä ja ilmastomuutokseen sopeutuminen

- Joukkoliikenteen rooli ilmastomuutoksen hillinnässä

Strateginen tavoite: 5.2 Tuemme oululaisten hyvinvointia ja toimintakykyä kehittämällä ennaltaehkäiseviä toimia

- Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvän valtionosuuden kehitys (hyte-kerroin)

Strateginen tavoite: 6.2 Hoidamme taloutta kestävästi ja olemme vastuullinen toimija

- ICT ja talouden kestävyys (TA 2025 sitovat tavoite "Toimintaa tehostetaan digitalisaatiota hyödyntämällä")

Strateginen tavoite: 6.3 Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka

- Varhaiskasvatuksen työhyvinvointi

Muut arviointiperiaatteiden mukaiset kohteet

- Kaupunkistrategian Oulu 2030 toteutumisen arviointi
- Oulun Kaupunginteatteri Oy ja sen omistajaohjaus
- Valtuuston mahdollisuudet ohjata toimintaa tavoitteiden raportoinnin perusteella
- Palveluhankintasopimusten valvonta (kh 27.5.2024 Hankintapäätös VRJ Etelä-Suomi Oy:n kanssa)

Kohteiden määrään ja laajuuteen vaikuttaa lautakunnan ja valmistelijoiden muiden tehtävien määrä. Työohjelmaa voidaan muuttaa vuoden aikana. Työohjelman ulkopuolelta otetaan uusia kohteita vain lautakunnan päätöksellä.

Kaupungin hallintosäännön 80 §:n mukaan **tarkastuslautakunta raportoi** arviointityössään tekemistään havainnoista kaupunginvaltuustolle arviointikertomuksessa ja muissa tarpeellisena pitämissään raporteissa.

Toimintatavat

Lautakunnan merkittävä tietolähde on arviointitilaisuudet, joita järjestetään lautakunnan harkinnan mukaan kaikista tai osasta sen työohjelman mukaisista arviointikohteista. Tilaisuuksissa tietoa saadaan arviointitilaisuuksiin kutsuilta asiantuntijoilta.

Myös lautakunnan kokoukseen voidaan kutsua asiantuntijoita lautakunnan yleisinformaation saamista varten:

- Ilmoituskanavan esittely
- Uuden kaupunkistrategian esittely
- Uusien omistajapolitiittisten linjausten esittely
- Viestinnän tavoitteiden esittely
- Henkilöstöjohtajan / kaupunginjohtajan ajankohtaiset asiat hallinnosta
- Muita asiantuntijoita tarpeen mukaan

Tarkastuslautakunnan toimintatavat on määritelty kuntalaissa, kaupungin hallintosäännössä ja tarkastuslautakunnan omissa arviointiperiaatteissa.

Tarkastuslautakunnan jäsenet voivat osallistua kaupunginvaltuustolle järjestettäviin valtuustoseminaareihin, joista jäsenille tulee erilliset kutsut. Valtuustoseminaareihin osallistumisesta ei tehdä erillisiä lautakunnan päätöksiä.

Muut tehtävät

Lautakunta hoitaa arviointitehtävän lisäksi muut kuntalaissa sille säädetty tehtävät sekä Oulun kaupungin hallintosäännön 80 §:ssä määrätyt tehtävät.

Ensimmäisenä toimintavuotenaan lautakunta laatii arviointisuunnitelman koko kaudelleen ja tekee tarvittavat päivitykset arviointityötä ohjaaviin arviointiperiaatteisiin.

Toiminnan kehittäminen

Uuden lautakunnan aloittaessa ulkoisen tarkastuksen yksikkö tukee jäseniä heidän perehtymisessään.

Tarkastuslautakunta kehittää toimintaansa ja tehtäviensä toteuttamistapoja jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaisesti. Kehittämistoimenpiteet 2025–2026:

- Perehtyminen tarkastuslautakunnan tehtävään erillisissä tilaisuuksissa ja kokouksien yhteydessä
- Suurten kaupunkien tarkastuslautakuntien koulutustilaisuus 13.-14.11.2025, Tampere
- Lautakunnan osallistuminen koulutuksiin
- Lautakunnan oman toiminnan itsearviointi
- Tarkastuslautakunnan kysely valtuutetuille toukokuussa 2026